

— Ali ne bi bila manjša škoda, da bi gorske kolesarje nadzorovano spustili v gorski svet in jim namenili nekaj primernih kolesarskih poti?

»Kolesar ni problem na utrjeni cesti in v okolju, ki tega kolesarja sprejme. Zunaj tega pa je nesprejemljiv. Nekako si še predstavljam kolesarja v vzponu od Savice na Komno, v spustu zelo težko. Že sedaj je dovolj problemov s to potjo.«

— **Problemi na omenjeni mulatjeri, ki so predvsem erozijske narave, nastajajo zaradi bližnjic, ki sekajo ovinke. Dolgi ovinki tako postajajo za pešce nezanimivi in tudi vse manj vzdrževani. Gorski kolesarji pa so se ponudili, da bi skrbeli za vzdrževanje mulatjere, če bi jim omogočili vožnjo po njej. Ali ne bi bilo koristno, da mulatjere kot del propadajoče kulturne dediščine dobijo nekakšnega upravljalca, kot ga imajo poti z markacisti?**

Globoki sledovi terenske vožnje na Slavniku

Foto: Igor Maher

»Upravljalstvo nad mulatjerami bi bilo izredno koristno, vendar kolesarjev v tej vlogi ne vidim. Njihova dejavnost je v gorskem okolju enostavno preveč agresivna. Menim, da je kolesarjem na voljo dovolj najrazličnejših cest in kolovozov v sredogorju, tudi izredno zahtevnih. V Sloveniji je 12.000 kilometrov gozdnih cest — dovolj za večletno kolesarjenje. Tisti najbolj ekstremni pa si lahko uredijo uradne poligone — če prostor to dopušča — s skoki, divjimi spusti in podobnim. Gore naj ostanejo brez tehnike, z elementarnim doživljanjem narave. Nekje pač mora biti meja.«

— **Če sprejmemo to mejo, potem je za kolesarjenje gorski svet praktično zaprt, saj so ceste, ki vodijo nad gozdno mejo, izredno redke. V Trenti, na primer, se je možno s kolesom peljati le po cesti po dolinskem dnu, kar pomeni, da se kolesarjenje konča precej nizko. Po pobočjih — in to globoko pod gozdno mejo — pa je speljanih precej mulatjer in pastirskih poti. Ali jih ne bi mogli vključiti v kolesarsko rabo?**

»Če se pelješ do konca Zadnjice ali do konca Zadnje Trente, težko rečeš, da se nisi nakolesaril. Če ti ni dovolj, lahko izlet podaljšaš do Zapotoka — seveda peš. Kolesu je v danem prostoru pač postavljena neka meja, ki jo je potrebno sprejeti, tudi v razmišljanju. Tudi Trentarji so bili vedno znani kot izborni hodci, gorohodci, ne pa kolesarji. Zakaj bi prostor poniževali s tehniko, če ta tja ne sodi?«

POGOVOR Z MARTINOM ŠOLARJEM, TRIGLAVSKI NARODNI PARK

— **Ali je uredba prinesla kakšne spremembe v TNP?**

»Med ljudmi se je zelo povečalo védenje o določbah uredbe, za kar so poskrbele objave v medijih in letaki, ki smo jih delili. Najpomembnejše je, da so zajezene organizirane vožnje motornih vozil, kar je bil tudi poglaviti namen uredbe. Kolo je bilo v uredbo uvrščeno naknadno, čeprav v parku ni bilo večjih problemov s kolesarji. Obvestila o uredbi v medijih in letaki, ki smo jih delili, so prispevala k temu, da so obiskovalci parka bolj obveščeni o problemu.«

Pomanjkljivosti so predvsem pri izvajanju nadzora. Naravovarstveni nadzorniki TNP, ki so z uredbo pooblašteni za nadzor, so pri tem precej omejeni. Največji problem so parkirana vozila brez voznika, ko ne moreš izreči kazni. Dobro je tudi znano, kako se vlečejo postopki, predani sodnikom za prekrške. Glavnina dela nadzornikov se zato ukvarja s preventivnim področjem, torej bolj z opozarjanjem in manj kaznovanjem. Uspešno je tudi sodelovanje s policijo, ki se je odzivala na naše prijave, ko je šlo za večje kršitve.«

— **Kakšne so perspektive kolesarjenja v parku?**

»S stališča varovanja narave so določbe v uredbi, ki se nanašajo na kolesarjenje, povsem smiselne. Upoštevati pa je treba, da je funkcija parka tudi obisk, doživljanje narave s pomočjo mehke, naravi neškodljive rekreacije. Mreža gozdnih in kmetijskih cest in kolovozov, kjer je kolesarjenje dovoljeno, je v TNP tako gosta in obsežna, da zadovolji tudi kolesarje. Težnje po uporabi vojaških mulatjer pa je potrebno reševati od primera do primera, glede na danosti v okolju, varstvene režime, lastniške odnose, odnose do drugih uporabnikov. Ker je v parku primarna varstvena funkcija, morajo biti vse druge podrejene. S tega stališča so rešitve v uredbi povsem zadovoljive. V skladu z mednarodnimi standardi pripravljamo tudi novo coniranje parka namesto sedanje delitve na robno in osrednje območje. V predelih s strogim rezervatnim varstvom je vsako razglabljanje o kolesarjenju nesmiselno. V peti, najmanj strogi varstveni coni, pa ima možnost razvoja tudi kolesarjenje.«

Navzgor

SLAVICA ŠTIRN

*Jutranji hlad.
Pred mano skale,
bele, strme, vabljive.
Sanjam in gledam
divjo lepoto.
Slišim tišino.
V meni je mir.
Stopam navzgor.*